

З ПЕРШИХ ВУСТ

СТОЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВОДНО-ТРАНСПОРТНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ УКРАЇНИ

Владислав ПАНІН,

*доктор технічних наук, професор,
ректор Київської державної академії водного
транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-
Сагайдачного, лауреат Державної премії України*

У 2012 році Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного відзначає свій столітній ювілей. І хоч наш навчальний заклад в статусі академії був створений на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 14 грудня 1998 року, а 2003 року розпорядженням Уряду України академії було присвоєне ім'я видатного гетьмана українського козацтва Петра Конашевича-Сагайдачного, він має сторічну історію

становлення і розвитку системи підготовки спеціалістів для водного транспорту та зберігає славні трудові й бойові традиції українського флоту.

Свій родовід академія веде від Київського річкового училища 1-го розряду Міністерства шляхів сполучення Російської імперії. На з'їзді Спілки судноплавства при Київській окрузі шляхів сполучення було порушено питання про необхідність відкриття у Києві річкового училища. Напри-

кінці вересня 1912 року міністр шляхів сполучення виділив для училища частину коштів Імператорської Спільки судноплавства. 17 листопада 1912 року в присутності начальника Краю генерал-ад'ютанта Ф. Ф. Трепова, київського віце-губернатора Б. Д. Кошкарьова, міського голови І. Н. Дьякова та інших високоповажних осіб був відслужений молебень, і річкове училище оголосили відкритим. Першим його начальником став О. О. Васильєв.

Із того часу підготовка фахівців водного транспорту, в першу чергу судноводіїв, судномеханіків, гідротехніків та ін., у Київському річковому училищі (яке кілька разів перейменовувалося) не припинялася навіть у найважчі часи Першої та Другої світових воєн. А з часу відкриття 1962 року факультету Ленінградського інституту водного транспорту у Києві почалося формування традицій підготовки спеціалістів флоту вищої кваліфікації.

Після здобуття Україною незалежності факультет був об'єднаний з Київським річковим училищем і став Київським інститутом водного транспорту Одеської морської академії, який після приєднання до нього Київського суднобудівного технікуму у 1998 році перетворився на самостійний вищий навчальний заклад III-IV рівнів акредитації – Київську державну академію водного транспорту. За час свого існування академія збільшила чисельність студентів усіх форм навчання і слухачів післядипломної освіти до 7 тисяч осіб (приблизно в 10 разів).

Зараз в складі академії функціонують чотири факультети (три в м. Києві та один у м. Севастополі), що здійснюють підготов-

Підготовка фахівців

ку фахівців із восьми спеціальностей III і IV рівнів акредитації, а саме – судноводіння на морських і внутрішніх водних шляхах, експлуатація суднових енергетичних установок, менеджмент організацій, облік і аудит, програмне забезпечення автоматизованих систем, економіка підприємства, транспортні технології, правознавство.

Також в складі академії функціонують: Київський коледж морського і річкового флоту, що готує фахівців зі спеціальностей I рівня акредитації, Севастопольський морський коледж, що готує фахівців зі спеціальностей I рівня акредитації, професійно-технічне училище «Миколаївська морехідна школа», що готує спеціалістів рядового складу морського флоту і є правонаступницею школи з підготовки штурманів Чорноморського флоту, заснованої у Миколаєві ще у 1789 році, Київське вище професійне училище водного транспорту, що готує спеціалістів рядового складу річкового флоту, Дунайський навчально-консультаційний центр у м. Кілія Одеської області, що проводить підготовку фахівців зі спеціальностей I та III-IV рівнів акредитації, Миколаївський та Ізмаїльський навчально-консультаційні центри підвищення кваліфікації і

Свято Дня першокурсника

перепідготовки спеціалістів водного транспорту, Київський тренажерний центр підготовки спеціалістів водного транспорту.

Навчання, підвищення кваліфікації і перепідготовка моряків в академії здійснюють згідно з вимогами Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків і несення вахти (ПДНВ – 78/95) та міжнародного стандарту якості ISO.9001-2001, а навчальні програми сертифіковані Регістром судноплавства України і Міністерством освіти, науки, молоді та спорту України. Протягом останніх років академія успішно витримала три перевірки експертів Європейської Комісії з якості підготовки спеціалістів плавскладу флоту.

Таким чином, за роки становлення в академії склалась інтегрована ступенева система підготовки спеціалістів водного транспорту, що дає можливість абітурієнту обрати будь-який бажаний рівень підготовки з тієї чи іншої спеціальності або послідовно пройти всі запропоновані етапи навчання до отримання вищої кваліфікації та її подальшого вдосконалення. За підсумками навчання спеціалістів плавскладу флоту забезпечують усіма необхідними документами міжнародного зразка, що дають можливість працювати в екіпажах суден світового флоту.

Для майбутніх фахівців усіх спеціальностей академії обов'язковим є проходження плавальної навчальної практики. Для спеціальності «судноводіння» її термін складає 12 місяців, що дає змогу студентам отримати плавцenz, необхідний для зайняття штатних посад на судах безпосередньо після закінчення академії. Плавальну практику студенти проходять на влас-

них судах академії – навчальному річковому теплоході академії «Штурман» (м. Київ»), навчально-виробничих морських теплоходах «Свята Ольга» (м. Миколаїв) і «Горизонт» (м. Севастополь), навчально-тренувальному судні НТС-313 (м. Миколаїв), судах українських та іноземних судноплавних компаній. Студенти академії беруть активну участь в історико-краєзнавчих та профорієнтаційних походах по Дніпру і Чорному морю, зокрема, на теплоходах АСК «Укррічфлот», вітрильно-моторній шхуні «Почайна», яхті «Батьківщина», вітрильних регатах тощо.

Академія проводить підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів через власну аспірантуру за п'ятьма спеціальностями: 01.05.02 «Математичне моделювання та обчислювальні методи», 05.05.03 «Двигуни та енергетичні установки», 05.22.13 «Навігація та управління рухом», 08.00.0 «Економіка та управління підприємствами», 05.22.20 «Експлуатація та ремонт засобів транспорту». В академії функціонують дві спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських дисертацій з технічних та економічних наук.

Особлива увага приділяється фундаментальним і прикладним науковим дослідженням в галузі водного транспорту, зокрема за замовленнями Міністерства освіти

і науки, молоді та спорту України, Міністерства інфраструктури України, підприємств Києва та України.

Академія здійснює міжнародне співробітництво з вищими навчальними закладами воднотранспортного профілю зарубіжних країн, є членом Міжнародної асоціації морських університетів. Таким чином, вона підтримує та зміцнює авторитет національної вищої морської освіти. Орієнтація на міжнародні стандарти сприяє не тільки досягненню належної якості підготовки спеціалістів в академії, а й їх успішному працевлаштуванню і службовій кар'єрі у судноплавних компаніях, підприємствах, установах та організаціях водного транспорту України та інших країн.

У вересні 2011 року академія отримала ліцензію Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України на підготовку та підвищення кваліфікації іноземних громадян за акредитованими в академії напрямками та спеціальностями. У 2012 році на навчання в академію прийнято перших 36 іноземних громадян із трьох країн – Азербайджану, Грузії та Росії.

Керівництво академії долучається до розробки та прийняття міжнародних документів в галузі освіти і науки. Так, 30 березня 2012 року ректор академії у складі української делегації взяв участь у роботі Підкомісії з питань співробітництва у галузі освіти Комісії зі співробітництва між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки, що проходила в м. Санья (КНР).

Академія взяла участь у розробці та реалізації заходів з імплементації в національну систему освіти, професійну підготовку моряків до вимог Міжна-

родної конвенції ПДНВ-78 із поправками й доповненнями, затвердженими на дипломатичній конференції Міжнародної морської організації (ІМО) в м. Маніла (Філіппіни, 2010 р.).

Якість підготовки фахівців плавальних спеціальностей в академії постійно контролюють центральні органи виконавчої влади в галузі безпеки на морському та річковому транспорті, а також міжнародні установи, зокрема – за дорученням Європейської комісії (ЄС) Європейського агентства з морської безпеки (EMSA). Підрозділи академії мають впроваджену та сертифіковану систему управління якістю, що відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2009. На базі академії щорічно проводяться міжнародні науково-практичні, науково-технічні конференції та науково-практичні семінари.

Матеріально-технічну базу тільки трьох факультетів академії у Києві складають три навчальні корпуси, понад 50 навчальних лабораторій із загальноосвітніх та спеціальних дисциплін, 6 комп'ютерних класів, оснащених персональними комп'ютерами останніх модифікацій, з'єднаних в локальну мережу та підключених до Інтернету, акто-

Навчальний процес

Випускники

вий зал, ігровий і тренажерний спортивні зали, студентський гуртожиток. Спортивні команди академії з плавання, баскетболу, легкої атлетики та інших видів спорту є традиційними лідерами чемпіонатів Подільського району, міста Києва та студентських універсіад.

Свої художньо-мистецькі здібності та інтереси студенти реалізують у самодіяльних творчих студіях Центру культури і мистецтв академії, в тому числі, в одному із небагатьох, що постійно діють, у м. Києві молодіжних репертуарних театрів «Райдо».

Навчальним, інформаційним і культурно-освітнім підрозділом академії є бібліотека. Читачам бібліотеки представлені фонди навчально-методичної, наукової та довідкової літератури, художні, періодичні видання на паперових та електронних носіях – загалом більше 250 тисяч примірників. Фонд довід-

кових видань включає універсальні та галузеві енциклопедії, словники й довідники з різних галузей знань. Також у фондах бібліотеки зберігають раритетні видання другої половини 19 – початку 20 століть. Для читачів працюють читальні зали, де проводяться читачькі конференції, тематичні виставки літератури, виставки нових надходжень, дні інформації. Також до послуг відвідувачів доступна мережа Інтернет. При всіх відокремлених

підрозділах академії бібліотека має філії, загальний книжковий фонд яких налічує ще 150 тисяч примірників.

Отже, в академії є всі умови для того, щоб готувати висококваліфікованих фахівців, всебічно виховувати їх самовідданими, наполегливими, творчими особистостями, відповідно до їхніх здібностей та покликання.

Урочисте відкриття плавальної практики студентів першого курсу

